ئاشنا عومەر: موزیک و گۆرانی کوردی لە ئێستادا تێکەڵەیەکی پێوە دیارە.. هەڤپەیڤین- کامەران حاجی ئەلیاس

ئاشنا عومەر: ئافرتانمان پێویستیان بە دەستگیرۆی و پاڵپشتی هەیە بۆ مانەوەیان لە هونەر
هەڤپەیڤین- کامەران حاجی ئەلیاس

هونەرمەند ئاشنا عومەر ناوی تەواوی(ئاشنا عومەر حەمە عزیز)-ە ساڵانێکەخۆی خستۆتە ناو دەریای هونەری گۆرانی و موزیک،هەر لەسەرەتای ژیانی هونەرییەوە، هەوڵی ئەوەی داوە بەشێوەیەکی ئەکادیمی خۆی فێری هونەری موزیک بکات دوای تەواوکردنی پەیمانگاو کۆلێژی هونەر توانی بڕوانامەی ماستەریش هەر لەبواری موزیک بەدەست بهێنێت، جگە لەوەش ئەو ئەندانی تیپی “ئۆکێسترای کوردستان ” ئەندامی تیپی گروپی “مریەم خان ” بووە.بۆ زیاتری ئاشنا بوون بەم خاتوونە هونەرمەندە بە چەند پرسیارێک بەسەرمان کردەوە.

***سەرەتا پێمان باشە باس بەلە چۆنیەتی ئاشنا بوون بەهونەری موزیک بکەیت.**

▪ کاتێ قوتابی بووم لە قۆناغی بنەڕەتی و ناوەندی حەزوو و ئارەزووم بۆ هونەری موزیک هەبوو، بۆیە بەمەبەستی پەرەپێدانی ئەو حەزوو ئاروەزووە، چوومە بەشی موزیکی پەیمانگەی هونەرەجوانەکانی هەولێر،لە ساڵی 2003 بەسەرکەوتووی پەیمانگەی هونەرەجوانەکانم تەواو کرد، بۆ ماوەی 10 ساڵ مامۆستای سرود وگۆرانی، دواتر کۆلێژی هونەرەجوانەکانی هەولێر بەشی موزیکم تەواو کرد لە ساڵی 2014، ماوەی چەند ساڵێک وەک معیدە ل□ بەشی موزیکی کولێژی هونەر کارم کرد، تا ساڵی2021 چوومە خوێندنی باڵا و ماستەرنامەم لە زانستەکانی موزیک بە دەست هێنا.

لەو نێوەندەدا ماوەی چەند ساڵێک، ئەندامی” ئۆکێسترای کوردستان” بووم ، ئەندامی گروپی” مریەم خان” بووم کە گروپێکی خانمانە بوو سەر بە وەزارەتی ڕۆشنبیری، بەشداری

تەواوی چالاکییەکانی ئەم گروپانەم کردوە وەک دەنگ وەک ژەنیار لە ماوەی ئەم ساڵانەدا.

- **کاتێ فێربوونی موزیکت هەڵبژارد تووشی هیچ کێشەوگرفت نەبوویتەوە ؟**
- بەڵێ کاتێک موزیکم هەڵبژارد تووشی کێشە و گرفتی زۆر بوومەوە، چونکە ئەو کاتە کۆمەڵگە قبوڵی نەبوو ئەفرەتێک لەسەر شەقام بە ئامێرەوە ڕێ بکات یاخود بە پاس بتوانێت بگەیتە شوێنی خوێندن، نەبوونی و خراپی لایەنی ئابووری خێزانەکان کە بە هۆی نەبوونیەوە نەمان دەتوانی ئامێرێکی پێویست بکڕین و گرنگی بە خۆمان و بەرەوپێشبردن بدەین، بەڵێ سەردەمی ئەمە گرفت و کێشە زۆر بوون.
- **تاچەند خێزانەکەت هاوکارت بوون بۆ ئەوەی لە کاروانی موزیک بەردەوام بیت؟**
- خێزانەکەم هەموو هاوکار بوون ،چونکە باوەڕیان هەم بە هونەرکردن هەبوو لە هەمان کاتدا باوەڕیان بە توانای ئافرەت هەیە ، پێیان وایە کە ئافرەت دەتوانێت گۆڕانکاری بکات و کۆمەڵگە بەرەوپێش ببات لە ڕێگەی ئەو کارەی ئارەزووی دەکات.

- **ئەو ژنیارانە کامەن کە کاریگەریان لەسەر بەڕێزتان هەبوو؟**
- ژەنیاری باش و بە توانا هەیە لە ناو کومەڵگەی کوردی، لە ڕابردوو و ئێستا و داهاتوو ، کورد و کۆمەڵگەی کوردی دەبێت شاناز هونەرەکەیەوە بکات و بە ژەنیارەکانیشی.

***موزیکی کوردی لە ئێستادا لە ئاستێک دا دەبینیت؟**

- موزیکی و گۆرانی کوردی لە ئێستادا تێکەڵێیەکی پێوە دیارە، گەنجی باش و خوێنەر هەیە کە ڕێز لە هونەرەکەی دەگرێت، دەنگی باش و ئەدای باش و تەکستی باش و میلۆدی باش. بە داخەوە هەندێک کەسی بێ ناو هونەرمەندیش چەپ و ڕاست بە بێ گوێدانە هیچ کەوتونەتە ناو هونەرو بێ هەستی و بێ ئەحساس فەراغەکانیان بە هونەر پردەکەنەوە و ناویان لە خۆیان ناوە گۆرانی بێژ ،ئەوەش جێگەی داخە کە هیچ فلتەرێک نیە و بە ئاسانی دەتوانیت ببیت بە گۆرانی بێژ.

***ڕەخنەگری موزیک لە نێون موزیکی کوردی لەچ ئاستێک دایە؟**

- بە شێوەیەکی گشتی لە ناو کۆمەڵگەی کوردیدا ڕەخنەی بنیاتنەر بوونی نیە، تەنیا ڕەخنەی ڕووخێنەر هەیە و بە بێ هیچ پێوەرێکی زانستی قسە لەسەر هەموو بابەتێک دەکرێت و هونەری

موزیکیش لەونەوەندەدا بەبەش نییە.

- **ئەو سیفەتانە چین کە پێوستە لە هەموو موزسیانێکدا هەبێت؟**
- ڕۆشنبیری گشتی و خوێنەوەی تایبەت و بە ئەکادیمی بوون دەبێت لە موزیسیاندا هەبێت، ڕوو گەش و ئەدای قسەکردن و گفتوگۆ کردن دەبێت لە ئاستی ئەو ژەنیارەدا بێت، بە ئەوەی جگە لە ژەنین ڕاوێژی تیۆریشی پێ بکات، چونکە ژەنیار ئامێریکی موزیکی کەسی ئاسایی نیە، بەڵکو کەسی نوخبەی کۆمەڵگەیە.

***ئاستی پەیمانگای و کۆلیژی هونەرە جوانکانی کوردستان چۆن دەبینیت؟**

- ئاستی پەیمانگەی هونەرەجوانەکان و کۆلێژی هونەر بە شیوەیەکی گشتی باشە، بەڵام کەموکوڕیش هەیە لە هەموو ڕوویەکەوە، درک بەوە دەکرێت کە لە ڕابردوودا هونەرمەند و مامۆستا ی باشتر پێئەگەیەنرا، ئەوەی ڕاستی بێت، هونەر بە گشتی گۆرانی و موزیک بە تایبەتی لە ڕووی پراکتیکیەوە بێ بایەخ بووە، چونکە دەرچوان ناچارن دوای دەرچوونیان کاری دیکە بکەن بۆ بژێوی ژیانیان ،یاخوود کاری لایڤ موزیک ، ئەمەش حەقی خۆیانە، چونکە هیچ ڕێگەیەکی دیکەیان نیە،بۆ بژێوی ژیانیان.
- **ئاستی گۆرانیبێژان و موزسیانانی کچانی کورد لەچ ئاستێک دایە؟**
- ئاستی ئافرەت هەر وەک هەمیشە ئاساییە، چونکە گرنگی پێدان نیەو پاڵپشتی و دەستگیرەی ئافرەتان بەهرەمەند لەم بوارە لاوازە، تاک و تەرا لەسەر ئاستی ژەنین و دەنگ ، ئافرەت دروست دەبێت، کە دروستش دەبێت ئەمەنە قسەی ناخۆش و تیروتوانج ئاراستەی دەکرێت، بە دەگمەن دەمێننەوە لە ناو پرۆسەکە، ئەگەر سەرەنج بدەن لەبرە و لەوە بە پەنجەی دەست هەم موزیسیان هەم گۆرانی بێژ دەبینرێت، هەکاریش بۆ ئەمە زۆرە یەکێک لەوانە بەڕێژەیەکی زۆر کەم خێزانەکان ڕێگە بە کچەکانیان دەدەن کە بچنە ناوەندەکانی خوێندنی هونەر ، نایانەوێت، کچەکانیان شەهادەی ئەوە بە دەست بهێنن کە ئارەزووی دەکەن، پێیان وایە ئەو هەموو ساڵەی خوێندنی کچەکانیان لە هونەردا بێت، لە کۆتایدا ڕەنج بە خەسار دەبن، ئافرتانمان پێویستیان بە دەستگیرەی و پاڵپشتی هەیە بۆ مانەوەیان لە هونەر.

***لەوماوەیەدا بڕوانامەی ماستەر لە بواری موزیک بەدەست**

هەنا، ئەگەر باس لە ناوەڕۆکی توێژینەوەکەت بکەیت؟

- بەڵێ بڕوانامەی ماستەرم بە دەست هێنا لە زانستەکانی موزیک. ناونشانی ماستەر نامەکەم (ڕەهەندەکانی گۆڕانی چێژی ئیستاتیکی لە گۆرانی هاوچەرخی کوردیدا) ناونیشانێکی نوێ و کارێکی دەگمەن بوو، ئەزموونێکی نوێ بوو زۆر شت فێر بووم، گەشتمە ئەنجامێکی باش لە توێژینەوەکەم، ناوەڕۆکی باسەکەم زانستی ئەنترۆپۆلۆجیا، جوانیناسی، گۆرانی هاوچەرخ و هاوچەرخی کوردیە، شیکاریمان بۆ نموونەی ئەو گۆرانیانە کردوە کە بۆ باسەکەم هەڵمبژاردوە، بە داتا لە ڕێگەی ڕاپرسییەوە گەشتینە ئەو ئەنجامەی کە دەمانویست.
-

***ئێمە زۆر سوپاسی بەڕێزتان دەکەین، کە دەرفەتان بە ئێمە بەخشی.**

- -منیش زۆر سوپاسی ئێوە دەکەم بۆ ئەو بەسەرکردنەوەیە.